

Moje wspomnienia związane z początkami szkolnictwa w powojennym Kętrzynie – istotne wydarzenia.

27 czerwca 1945r. przyjechałem do Kętrzyna z Wołynia, który należał przed drugą wojną światową do Polski. Przyjechaliśmy w ramach przesiedleń Polaków, którzy chcieli mieszkać w Polsce a po zmianie granic Wołyń nie był już polski.

1. Moja edukacja w Polsce rozpoczęła się w sierpniu 1945 roku gdy wznowiono naukę w dwóch klasach gimnazjum.
2. O tym kto będzie w której klasie gimnazjum decydowały wyniki egzaminu wstępnego z matematyki, który był przeprowadzony przez kierownika szkoły nr 1 Mariana Pietraszko i w jego wyniku do klasy pierwszej przyjęto około 15 osób, a do klasy drugiej 4 osoby.
3. Lekcje tych dwóch klas odbywały się w dwu izbowym budynku przy ulicy Królewskiej (obecnie ulica gen. Władysława Sikorskiego).
4. Do budynku w którym do dzisiaj mieści się liceum przenieśliśmy się we wrześniu 1945 roku.
5. Do Kętrzyna przybywali nowi repatrijanci i w październiku utworzono trzecią klasę gimnazjum.
6. 21 października 1945 znad wejścia do gmachu szkoły zwalono ogromnego czarnego germańskiego orła.
7. W październiku 1945 ćwik Bohdan Zalewski zorganizował drużynę harcerską, która otrzymała nazwę IX Warmińsko-Mazurska Drużyna Harcerzy im. Gen. Władysława Sikorskiego.

8. W grudniu 1945 roku odbyła się pierwsza zorganizowana w szkole Wigilia (zdjęcie powyżej).
9. Szkoła otrzymywała paczki z darów UNRA z mlekiem i masłem z których to przygotowywano drugie śniadania będące dla uczniów czymś wspaniałym.
10. W kwietniu 1946 drużyna ZHP wzięła udział w manifestacji w Szczecinie pod hasłem „Trzymamy straż nad Odrą”, która to przerodziła się w antykomunistyczną manifestację na rzecz Wolnej Polski i wice premiera Stanisława Mikołajczyka z PSL (premiera rządu polskiego na uchodźctwie). Doszło nawet do tego, że samochód w którym on siedział był niesiony na rękach przez manifertujących.
- 11.3 maja 1946 umundurowana drużyna harcerzy wzięła udział w pochodzie z okazji 3 maja, podczas tego pochodu do drużynowego podszedł UB-owiec i kazał przerwać pochód.
12. W lipcu 1946 szkolna drużyna koszykówki wzięła udział w pierwszych powojennych mistrzostwach szkół ogólnokształcących które to odbyły się w Gdańsku i Sopocie.
13. W sierpniu 1946 drużyna ZHP wzięła udział w zlocie młodzieży w Warszawie.

14. W 1947 roku na wzór szkolnictwa przedwojennego powstały licea ogólnokształcące, były to szkoły elitarne dla dobrze sytuowanej młodzieży. W szkołach tych uczono dwóch obowiązkowych języków obcych: łaciny i angielskiego.
15. W 1947 zmieniono nazwę patrona naszej drużyny harcerskiej z gen. Sikorskiego na 54 Warmińsko-Mazurską Drużynę Harcerzy im. Tadeusza Czackiego.
16. W 1948 roku Jacek Kuroń oraz jemu podobni aktywiści dążyli do przekształcenia naszego harcerstwa w "czerwone" harcerstwo czyli prokomunistyczne. Nam którzy chcieli aby harcerstwo nie było upolityczniane nie podobało się to i członkowie naszej drużyny postanowili odejść z ZHP.
17. W 1951 roku powstała nielegalna organizacja Tajny Związek Patriotów Polskich (wykryta przez UB) do której zwerbowano młodzież, my starsi harcerze do niej nie wstąpiliśmy.
18. Dyrektorzy liceum: 1946-8 Wincenty Kowal – autokrata, uczniów obowiązywał zakaz przebywania poza domem po godzinie 20. Długie przebywanie młodzieży na terenie boiska szkolnego po lekcjach często powodowało to, że następnego dnia byliśmy wzywani do odpowiedzi podczas lekcji łaciny której uczył dyrektor Kowal. Gdyż dewizą dyrektora Kowala była łacińska maksyma 'Ora et labora' czyli módl się i pracuj. W tym okresie uczniowie gimnazjum nosili czapki z niebieską, a uczniowie liceum czapki z czerwoną wypustką. Kolejny dyrektor to Ludwik Abramowicz 1948-9 – demokrata, członek przedwojennego PPS. Kolejnym dyrektorem był Zenon Stefański 1949-52 – demokrata, bardzo popierał rozwój sportu w szkole.
19. Religii nauczał nas ks. Wacław Radziwon, który był lubiany przez uczniów. Na swoich lekcjach poruszał ciekawe tematy dotyczące różnych dziedzin a na przerwach grał z nami w siatkówkę. Po dwóch latach nauczanie religii zostało w szkołach zlikwidowane.

Klasa przygotowująca się do „małej matury” – styczeń 1947
Stoją od lewej: Jan Szychiewicz, Karol Zawadzki, Maria Rachwałówna, Henryk Pietkun i Tadeusz Mirowski.
Siedzą od lewej: Maria Wasilewska, Leokadia Legawiec, Wincenty Kowal – dyrektor gimnazjum i liceum,
Aniela Rudzka, Wanda Ciesion. Brak na zdjęciu Zygmunta, brata Karola.

20. Zdjęcie „mała matura”

21. Po zdaniu „małej matury” przechodziło się do dwuletniego liceum i na koniec w nim nauki przystępowało się do matury.

22. Pisemny egzamin maturalny był dwudniowy, pierwszego dnia był z jęz. polskiego, drugiego dnia z matematyki. Aby zdać trzeba było uzyskać minimum 51% z każdego z przedmiotów a nie 31% jak obecnie.

23. Następnie odbywały się egzaminy ustne i obejmowały: język polski, matematykę, historię, fizykę oraz naukę o Polsce i świecie współczesnym. Wszystkie pięć egzaminów trzeba było zdawać jednego dnia.

24. Maturę zdałem w 1951 roku w liceum w Kętrzynie i była to ostatnia matura przed zmianą organizacji szkolnictwa po wojnie. Zmiany te likwidowały m.in. licea jakie funkcjonowały w okresie II Rzeczypospolitej.

25. Zdjęcie klasy maturalnej – 1951 rok.

26. Drużyna siatkówki i koszykówki reprezentująca szkołę rokrocznie zdobywała mistrzostwo powiatu.

27. Drużyna siatkówki z LO w Kętrzynie, która 20 czerwca 1949 roku wygrała z reprezentacją Kętrzyna 2:1. Stoją od lewej: Arkadiusz Stefaniak – kapitan drużyny, Jerzy Janczewski, Henryk Szychiewicz, Jan Szychiewicz – kierownik drużyny, Leszek Wytyszkiewicz, Leon Wojciechowicz, Tadeusz Socha.

28. Co może być w dzisiejszych czasach ciekawe to to, że w tamtym okresie gra w piłkę nożną była zakazana dla młodzieży uczącej się w liceach, a jeśli w nią grali to ukrywali to używając pseudonimów a nie swoich nazwisk. W przypadku gdy wyszło na jaw, że uczeń liceum gra w piłkę nożną był on usuwany ze szkoły.